Mitropolitul Ilarion: Pericopa evanghelică despre Zaheu ne învață cum trebuie să răspundem la prezența lui Dumnezeu în viața noastră

La 14 februarie 2021, în duminica a XXXVI-a după Rusalii, la Praznicul Înaintepăznuirii Întâmpinării Domnului, preşedintele Departamentului pentru Relaţii Externe Bisericeşti al Patriarhiei Moscovei, Mitropolitul Ilarion de Volokolamsk, a oficiat Sfânta Liturghie în biserica din Moscova în cinstea icoanei Maicii Domnului „Bucuria tuturor celor necăjiți” de pe strada Bolshaya Ordynka.

Împreună cu arhiereul au slujit clericii bisericii.

La ectenia întreită, au fost înălțate rugăciuni pentru încetarea răspândirii infecției de coronavirus.

După ectenia întreită, Înaltpreasfințitul Mitropolit Ilarion a citit rugăciunea rânduită pentru vreme de epidemie.

La sfârșitul Liturghiei, Înaltpreasfințitul Ilarion a adresat celor prezenți un cuvânt de învățătură:

„În numele Tatălui, și al Fiului, și al Sfântului Duh!

Evanghelia descrie foarte rar înfățișarea unei persoane. Tocmai de aceea nu știm cum arăta Domnul Iisus Hristos, cât de înalt era, ce fel de ochi, păr și barbă avea. Nu știm cum arăta Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, cum arătau Sfinții Apostoli, ce înălțime sau vârstă aveau. Evangheliștii lasă toate aceste detalii în afara ecuației, pentru că vorbesc întotdeauna despre cele mai importante și nu acordă atenție lucrurilor secundare.

Dar despre Zaheu, acel personaj care este menționat în Evanghelia care s-a citit astăzi, știm că era mic de statură. De ce Sfântul Evanghelist Luca, care nu a descris cum arătau Domnul Iisus Hristos și Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, sau Sfinții Apostoli, a decis să menționeze dintr-odată statura lui Zaheu? În primul rând pentru că această persoană a săvârșit o faptă neobișnuită: a urcat într-un copac pentru a-L vedea pe Domnul Iisus care avea să treacă pe acolo. Și a făcut acest lucru tocmai pentru că era mic de statură, căci înțelegea că din cauza mulțimii nu Îl va vedea pe acest Om renumit, despre Care vorbeau toți cei din jur.

Zaheu era vameș, adică acea persoană care strângea dările în favoarea ocupanților romani. Astfel de oameni erau disprețuiți de poporul evreu, deoarece se considera că aceștia cooperează cu puterea ocupantă. În același timp, fiind vameș, ocupa un loc destul de înalt în ierarhia care ajungea până la însuși împăratul roman. Adică, pentru o persoană de acest nivel și cu un astfel de rang, să urce într-un copac și să devină batjocura oamenilor, a fost un act curajos și îndrăzneț. Zaheu nu ar fi săvârșit niciodată o astfel de faptă dacă nu ar fi avut o dorință puternică și înflăcărată de a-L vedea pe Domnul Iisus Hristos.

Domnul Hristos nu putea să nu observe un astfel de om. „Zahee, – i-a spus Domnul – coboară-te degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămân” (Luca 19, 5). Zaheu nu se aștepta nicidecum la o astfel de milă. Capătul dorințelor sale era să-L vadă pe Domnul Iisus Hristos trecând pe lângă el, iar Domnul nu numai că i-a acordat atenție și l-a chemat pe nume, dar a spus că va și veni în casa lui.

Când Domnul Hristos era deja în casa lui Zaheu, mulți farisei și cărturari murmurau că a intrat în casa unui om păcătos care colabora cu romanii, adică cu păgânii, ceea ce înseamnă că el comunica și interacționa cu ei în mod constant. Dar Zaheu, copleșit de bucuria că Domnul Hristos l-a vizitat, a spus: „Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor şi, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit” (Luca 19, 8).

De ce a spus aceste cuvinte? A cerut oare Domnul ceva de la el sau a spus că Zaheu trebuie să-și împartă averea și să o dea săracilor, așa cum, de exemplu, i-a spus unui tânăr bogat care a întrebat ce-i mai lipsește? Nu auzim nicio întrebare de la Domnul Iisus Hristos, dar auzim răspunsul lui Zaheu, care este emoțional și spontan, dar, în același timp, gândit cu atenție. El nu a promis că își va împărți toată averea la săraci, că își va lua crucea și Îl va urma pe Hristos. Zaheu a spus: „Voi împărți jumătate din averea mea”, – adică, o jumătate o va păstra pentru el. Iar celor pe care i-a năpăstuit vreodată cu ceva, Zaheu voia să le răsplătească împătrit, nici mai mult, nici mai puțin. De ce împătrit? Pentru că așa era prescris în legea lui Moise.

Domnul a acceptat această mișcare sinceră a inimii și a sufletului lui Zaheu și i-a spus, probabil, cele mai importante cuvinte din viața sa: „Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci şi acesta este fiu al lui Avraam. Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut” (Luca 19, 9-10). Desigur, Zaheu nu se aștepta la aceste cuvinte, care arătau cum Dumnezeul cel Întrupat, Domnul Iisus Hristos, a văzut fapta sa și mișcarea sufletului său. Și Zaheu a răspuns din toată inima la prezența Domnului în casa sa. Într-adevăr, avea să continue să trăiască așa cum a trăit înainte, îndeplinindu-și îndatoririle pe

care le-a îndeplinit înainte. Dar, în același timp, avea să trăiască de acum într-un mod diferit: să aibă grijă de săraci, să nu-i năpăstuiască pe oameni, iar tuturor celor pe care i-a năpăstuit prin viața sa anterioară, să le răsplătească împătrit, pentru ca nimeni să nu fie supărat pe el și să nu fie lipsit de atenția sa.

Pricopa evanghelică despre Zaheu ne învață cum trebuie să răspundem la prezența lui Dumnezeu și la intervenția Domnului în viața noastră. Domnul vine foarte des la noi: în casele noastre, în inimile noastre. Îl întâlnim la biserică la Dumnezeiasca Liturghie. Îl primim în interiorul nostru și noi înșine devenim acel locaș în care locuiește El.

Dar cât de des răspundem la această prezență divină a Lui în același mod în care a făcut-o Zaheu vameșul? Cât de des suntem capabili să ne gândim la alți oameni, să le răsplătim tot binele pe care ni l-au făcut și să compensăm cu faptele noastre bune acele supărări pe care le-am provocat acestor oameni? Suntem oare capabili ca, disprețuind rușinea omenească, să urcăm într-un copac pentru a-L vedea pe Domnul Iisus Hristos trecând pe acolo? Cât de des suntem capabili să-L vedem pe Domnul când El trece pe lângă noi? Nu ne aflăm oare în acel moment în mulțime, preocupați fiind cu niște gânduri și sentimente complet diferite?

Nu întâmplător Sfântul Evanghelist Luca ne-a relatat acest episod. Evangheliile sunt alcătuite în principal fie din povestirile despre minunile Domnului Iisus Hristos, fie despre învățăturile și pildele Sale. În Evanghelii, aproape că nu există astfel de istorisiri cotidiene obișnuite despre un om mic de statură care s-a urcat într-un copac pentru a-L vedea pe Domnul Iisus Hristos.

Sfântul Evanghelist Luca ne-a spus despre Zaheu pentru ca noi să nu descurajăm niciodată și să nu-L pierdem din vedere pe Domnul dacă El trece pe lângă noi sau prin apropierea noastră; pentru ca să răspundem la prezența Sa divină și la vizita Sa în viața noastră, în același mod în care a răspuns Zaheu: din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul şi din toată puterea sa. Așa cum ne-a poruncit Domnul să-L iubim pe Dumnezeu și pe aproapele nostru.

Să ascultăm cu atenție relatările evanghelice și să le raportăm la propria noastră viață. Să învățăm din exemple bune cum ar trebui să răspundem la prezența lui Dumnezeu în viața noastră și să-L rugăm pe Domnul să ne dea acea vedere duhovnicească care nu ne va permite niciodată să trecem pe lângă El, atunci când El este lângă noi. Amin.

La mulți ani tuturor cu ocazia sărbătorii! Domnul să vă păzească pe toți!”

Serviciul de comunicare al DREB

O sursă: https://mospat.ru/ro/news/61014/